

СТАНОВИЩЕ

от **ПРОФ. ДН ПЕТЪР БОРИСОВ БОРИСОВ**, професор Аграрен университет - Пловдив, по конкурс за заемане на академичната длъжност „професор” в Аграрен университет, обявен в ДВ бр. 99/ 28.11.2023 год. по професионално направление 3.8. „Икономика“ и научна специалност „Организация и управление на производството“, с единствен кандидат доц. д-р Виолета Динкова Дириманова, за нуждите на Аграрен университет, Факултет по икономика, катедра „Мениджмънт и маркетинг”, съгласно заповед № РД – 16 – 44/19.01.2024 на Ректора на Аграрен университет

I. Биографични данни за кандидата

Доц. д-р Виолета Динкова Дириманова е родена на 27.09.1973 г. През 1996 г. придобива магистърска степен по инженерни науки и индустриален мениджмънт в Технически университет – Пловдив. През 2007 г. е придобила докторска степен от Хумболтов Университет, гр. Берлин, Германия с тема на дисертационния труд „Икономически ефекти от фрагментацията на земята: права на собственост, пазари на земя и договори в България“. От Януари, 2000 год. започва да работи като преподавател в Аграрен университет – Пловдив.

II. Професионален опит

В периода 2000 г. – 2003 г. е асистент, а по-късно (през 2008 год.) и главен асистент в катедра „Мениджмънт и маркетинг” при Аграрен университет – Пловдив. През 2014 год. заема академичната длъжност „доцент“ в Професионално направление 3.7 „Администрация и управление“ в катедра „Мениджмънт и маркетинг“ при АУ – Пловдив.

Като преподавател доц. Дириманова извежда занятия по дисциплините „Организация и управление на селскостопанското производство” и „Аграрен мениджмънт”, в бакалавърски курс на обучение. Извежда лекции и упражнения по дисциплините „Стратегическо управление на регионите”, „Мениджмънт и маркетинг” в магистърски курс на обучение. Общият трудов стаж на доц. Дириманова в АУ – Пловдив възлиза на 24 години.

В своята дългогодишна преподавателска дейност доц. д-р Виолета Дириманова се е наложила като добросъвестен преподавател, обучаващ студенти и докторанти. В своята трудова кариера като преподавател в АУ- Пловдив, доц. Дириманова е била председател на факултетната комисия за атестиране на преподавателите към Факултет по икономика /един мандат/. През последните 2 години заема един от най-важните постове в университетската структура, а именно председател на общото събрание на АУ – Пловдив. Заеманите от кандидата административни позиции в университета доказват, че доц. Дириманова притежава качества, които са и позволили не само да развие себе си като успешен преподавател и учен, а и да развие потенциала на институцията, в която десетилетия работи.

Доц. д-р Виолета Дириманова е успяла успешно като научен ръководител да изведе 6 докторанта, които са придобили научна и образователна степен доктор в научна специалност „Организация и управление на производството“. Този факт доказва, че кандидата не търси само собствено кариерно развитие, но е помогнал на редица млади

колеги да се обучат като преподаватели и научни работници в областта на „Организацията и управлението на земеделското производство“.

Доц. д-р Виолета Дириманова е издала в съавторство 3 учебни пособия, от които две ръководство за извеждане на упражнения със студенти и един учебник.

В рамките на своята кариера, кандидата е взел участие и представлявал АУ – Пловдив в 7 национални научни проекти с външно финансиране и в още 6 международни проекта финансирани по различни програми като 7-ма рамкова програма, Програма Хоризонт и др. Общият брой на проектите, в които доц. Дириманова има личен принос и участие е 13. Прави впечатление, че при 2 международни проекта кандидата е бил ръководител, което по моя оценка доказва, че доц. Дириманова има много добри умения в управлението на международни проекти.

Давайки характеристика на професионалния опит на доц. д-р Виолета Дириманова, мога убедено да заявя, че тя е изграден учен, преподавател и професионалист в областта на организацията и управлението на селскостопанското производство, който упорито се е стремил да предаде наученото и да работи като ефективен член на научния колектив на катедра „Мениджмънт и маркетинг“

III. Преподавателска работа

Приемам служебната бележка, издадена от Учебно-информационния център на Аграрен университет – Пловдив, относно натовареността на доц. д-р Дириманова. За последните 5 учебни години кандидата е извел общо 4 310,6 учебни часа както в бакалавърски така и в магистърски курсове на обучение. Преподавателят е имал средногодишна натовареност в периода **около 862 часа**, което е **почти тройно по-голямо натоварване** от стандартната пряка аудиторна заетост на университетски преподавател в България. Имайки предвид изключителната натовареност на кандидата, чест прави, че той е съумял да се развива успешно и като университетски учен, чрез множество научни проекти, анализи, консултации и постижения. Преподавателят активно участва и в обучението на чуждестранни студенти и докторанти, благодарение на добрите си езикови и комуникативни умения, които е придобил като докторант в чужбина.

IV. Научно-изследователска работа

За участие в конкурса за заемане на академична длъжност „професор“, доц. д-р Виолета Дириманова е предоставила списък с научни трудове, **общо 36 на брой**. Те са групирани в следните групи:

1. Хабилитационен труд /монография/ – **1 брой, което е 2,5%** от общо представените за рецензиране научни трудове на кандидата;
2. Научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни база данни с научна информация – **18 броя, което е 45%** от общо представените за рецензиране научни трудове на кандидата;
3. Научна публикация в нереперирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове – **17 броя, което е 42,5%** от общо представените за рецензиране научни трудове на кандидата;

4. Публикувана глава от колективна монография – **1 брой, което е 2,5%** от общо представените за рецензиране научни трудове на кандидата;
5. Публикувани учебни помагала, ръководства и учебници – **3 броя, което е 7,5%** от общо представените за рецензиране научни трудове на кандидата

Научните публикации по тематично направление могат да се групират в следните направления:

1. Управление и развитие на земеделския сектор чрез утвърждаване на ролята на системата за знания и иновации и създаване на мрежа AKIS в България;
2. Управление на консултантските услуги в земеделието и ролята им в развитието на малките земеделски стопанства у нас;
3. Управление на правата на собственост при развитието на аграрните организации
4. Управление на транзакционните разходи и поземлените взаимоотношения;
5. Утвърждаване на концепцията на „мултифункционалното земеделие в управлението на аграрния сектор.
6. Развитие и управление на биологичното производство в земеделските стопанства;
7. Управление и развитие на човешките ресурси в земеделието;
8. Управление на конкурентоспособността, чрез дигитализация на земеделието.

Може определено да се каже, че основното направление на специализацията в научната дейност на доц. д-р Виолета Дириманова е в управлението на земеделските стопанства и регулацията на взаимоотношенията на заинтересованите страни в земеделието.

Доц. д-р Дириманова е публикувала 18 статии в списание с импакт-фактор в български и чуждестранни издания, което **многократно надвишава** изискуемият минимум заложен в ППЗРАСРБ на АУ - Пловдив. Предоставила е информация за **над 100 броя цитирания**, като по-голямата част от цитатите са в научни журналы, индексирани в базите данни на SCOPUS и Web of Science. Може да се заключи, че и по този показател, представената научна продукция от страна на кандидата **многократно надвишава** изискуемият минимум заложен в ППЗРАСРБ на АУ - Пловдив

V. Проектантско-внедрителска дейност

Доц. д-р Виолета Дириманова се отличава като изявен теоретик - специалист, основно в сферата на управлението на земеделските стопанства. Практическата насоченост в нейната работа може да се забележи, при нейната работа като консултант по различни национални и международни проекти, в резултат на което е оказвала практическа помощ на реални стопански организации и е представила приноси, които имат не само научен, но и практико-приложен характер.

VI. Научни приноси

В представените публикации за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ в ПН 3.8 „Икономика“ се открояват приносни моменти с научен и приложен характер. Основните научно-теоретични приноси са:

1. Изясняване и обогатяване на теорията на консултантските дейности за устойчивото развитие на земеделските стопанства.
2. Доразвиване на концепцията на „системата за знания и иновации в областта на земеделието“
3. Ревизиране и адаптация на неинституционалната икономика при изясняване на правата на собственост в българското земеделие.
4. Изясняване на ролята на транзакционните разходи при управлението на поземлените взаимоотношения на пазара на земеделска земя в България;
5. Изясняване на ролята на мултифункционалното земеделие при управление на устойчивото развитие на земеделския сектор

Основните научно приложни приноси са:

1. Създаден модел на „Системата за знания и иновации в областта на земеделието“ за България;
2. Създадена е опростена типология на участници, предлагащи доставчици на консултантски услуги - идентифицирани и категоризирани в съответствие на типовете: „публични“, „частни“, „фермерски“ и „хибридни“;
3. Насърчаване и популяризиране на прилагането на AKIS модела и анализ на системата за обмен на знания с ключовите участници, взаимодействащи в рамките на целеви земеделски региони в страната;
4. Насърчаване и популяризиране на прилагането на принципите на био икономиката в управлението на устойчивото развитие на българското земеделие;

VII. Критични бележки и препоръки

Чрез задълбочен анализ на представените документи, публикации и доказателства за извършени консултации и обучения мога да направя следните констатации по отношение на работата на доц. Дириманова:

1. Кандидатът притежава потенциала и успешно се възползва от него при трансфера на знания в областите, в които се е изградил като ерудиран преподавател и учен;
2. Кандидатът притежава разнообразни научни интереси, бил е мотивиран да развие своя собствена критичност и обективност при провеждане на научни изследвания и е добил задълбочени познания в научните области, представляващи интерес за него;
3. Получил е широка популярност на научните резултати, формулирани в редицата публикации, които са цитирани в множество творби на други изследователи в областта.

Познавам доц. д-р Виолета Дириманова като колега, с който съм работил в екип през своя професионален живот в катедра „Мениджмънт и маркетинг“. Мога да заявя откровено, че доц. Дириманова е дисциплинирана и мотивирана, както и се стреми ефективно да работи с други колеги! Нямам критични бележки, както и препоръки към нейната работа!

VIII. Заключение

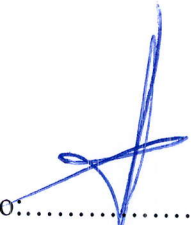
На база заложените национални минимални изисквания в ППЗРАРБ на АУ – Пловдив може да се констатира следното:

1. По отношение на покриването на показател А, представената за становище научна продукция от кандидата, доказва че той е постигнал **100% изпълнение**;
2. По отношение на покриването на показател Б, представената за становище научна продукция от кандидата, доказва че той е постигнал **100% изпълнение**;
3. По отношение на покриването на показател Г, представената за становище научна продукция от кандидата, доказва че той е постигнал **164,5% изпълнение**;
4. По отношение на покриването на показател Д, представената за становище научна продукция от кандидата, доказва че той е постигнал **1380% изпълнение** /многократно надхвърля заложените минимум/;
5. По отношение на покриването на показател Е, представената за становище научна продукция от кандидата, доказва че той е постигнал **551% изпълнение** /многократно надхвърля заложените минимум/;

Научните трудове на доц. д-р Виолета Дириманова имат несъмнено достатъчно приноси – теоретични и практически. Документите и материалите, представени за становище, отговарят напълно на ЗРАС, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение.

След запознаването ми с материалите и научните трудове по конкурса и тяхното рецензиране, напълно убедено и обективно давам **ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА** и препоръчвам на Научното жури да предложи на Факултетен съвет на Факултета по икономика при Аграрен университет - Пловдив за избор на доц. д-р Виолета Дириманова за академичната длъжност „професор” по професионално направление 3.8. „Икономика“ и научна специалност – „Организация и управление на производството“.

Дата: 09.02.2014

Изготвил становището:
/проф. дн Петър Борисов – председател на научното жури/